

Complexnummer: 524333

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Complex Ungerplein

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

524334, 524335

Woonplaats

Rotterdam

Gemeente

Rotterdam

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Schiekade 49 A, 3033 BD te Rotterdam

Complexomschrijving

Inleiding

In 1928-1932 gebouwd woningbouwcomplex, genaamd Ungerpleincomplex. Het complex is gebouwd op het begin jaren '20 van de twintigste eeuw vrijgekomen bedrijfsterrein van houthandel Van Stolk en Zonen aan de Schie en enkele aangrenzende bouwkvelds aan de Schiekade in opdracht van de firma - en in samenspraak met de gemeente en wat betreft de panden Schiekade 49, 51 en 53 in opdracht van de particuliere bouwer S.J. Mook. Het Ungerpleincomplex werd ontworpen door J.H. van den Broek in samenwerking met zijn medewerker H. Leppla volgens de principes van het Nieuwe Bouwen en omvat de volgende complexonderdelen:

A. U-vormig woningblok met MAISONNETTES aan het Ungerplein en de Schiekade en drie portieken aan de Schiekade (49,51,53) met meer traditioneel ingedeelde (BOVEN)WONINGEN;

B. Een TORENFLAT op de hoek van het Ungerplein en de Schiekade.

Met het plan, waarin de oude gesloten gevelwand aan de Schiekade werd getransformeerd tot een plein, anticipeerde Van den Broek op W.G. Witteveens uitbreidingsplan voor Blijdorp en Bergpolder uit 1929-1931 en de na de oorlog uitgevoerde grootstedelijke transformatie van de Schiekade. Daarbij werd de Schie met oorlogspuin gedempt om de belangrijkste ontsluitingsweg vanuit het centrum in noordelijke richting te realiseren. De buiten de oorspronkelijke opdrachtsituatie vallende panden Schiekade 49, 51 en 53 zijn ontworpen door architect D. Duerrer. Ze hebben een afwijkende plattegrond en woningtypologie. Wel werd op verzoek van de gemeente Van den Broeks ontwerp voor de voorgevels gehandhaafd, waardoor de gewenste uniformiteit van het straatbeeld werd

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gegarandeerd. Bij de bouw van deze panden werd wat betreft de begane grond rekening gehouden met de mogelijkheid de woningen te transformeren in winkels.

N.B: In de loop der jaren zijn in het oorspronkelijke ontwerp enkele veranderingen aangebracht. In de panden Schiekade 49, 51 en 53 werden de stalen vensterpuien vervangen door aluminium. De torenflat op de noord-oostelijke hoek en enkele woningen in de zuidelijke gevelwand van het plein zijn sinds de jaren zestig in gebruik als kantoor. De stalen vensterpuien van de toren zijn recentelijk vervangen door kunststofkozijnen met spiegelglas. De luifel boven de entree is met trespatex bekleed en de stalen roedenverdeling in de verticale vensterstrook van het trappenhuis is vervangen door kunststof. Begin jaren negentig is het Esso-tankstation op het plein, een later Nieuw-Zakelijk ontwerp van Van den Broek en Bakema, gesloopt.

Omschrijving

Monumentaal U-vormig woonblok aan de Schiekade met maisonnette woningen in vier bouwlagen en een souterrain. Het woonblok sluit op de noordoostelijke hoek van het Ungerplein aan op de torenflat van dertien bouwlagen met (oorspronkelijk) luxe appartementen, een souterrain en een penthouse. Deze toren vormt de stedenbouwkundige spil van het complex. Het bouwblok voegt zich rechts en links in de rooilijn van de Schiekade met respectievelijk vijf en drie woningtraveeën. Het deel aan de Schiekade noordelijk van het plein is één bouwlaag hoger opgetrokken (in totaal vijf bouwlagen), heeft een dieper bouwkaavel en een afwijkende indeling van de woningen. Het complex heeft twee brede onderdoorgangen, gesteund op vier betegelde gewapend betonnen pijlers, naar de Schefferstraat en de Obreenstraat in de lager gelegen achterliggende wijk. Het complex, geheel opgetrokken in gele baksteen met verdiept liggende voegen, is uniform vormgegeven met hoge, in frijnslag bewerkte hardstenen plinten, doorlopende bakstenen borstweringen, stalen vensterpuien met natuurstenen onderdorpels, natuurstenen portiek/traptreden en betegelde balkons en muurdammen tussen de vensters. De daken zijn plat en voorzien van een houten luifel. De kozijnen van deuren en de lage souterrainvensters zijn van hout. Aan de achterzijde zijn alle kozijnen van hout.

Waardering

Nieuw-Zakelijk woningbouwcomplex rond het Ungerplein met maisonnette woningen, en oorspronkelijk luxe appartementen in de toren en, aan de noordzijde van de Schiekade, enkele meer traditioneel ingedeelde (boven)woningen, van algemeen belang vanwege grote stedenbouwkundige, architectuur- en cultuurhistorische waarde, alsook van typologisch belang. Het complex neemt een belangrijke plaats in binnen het oeuvre van architect J.H. van den Broek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524334

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82877/1

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Rotterdam		Rotterdam		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Schiekade	49 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	51 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	53 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	55 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	57 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	59 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	63 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	65 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	67 A	A		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	49 B	B		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	51		a 01	3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	53		a bg	3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	55 B	B		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	57 B	B		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	59 B	B		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	63 B	B		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	65 B	B		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	67 B	B		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	49 C	C		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	51 C	C		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	53 C	C		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	57 C	C		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	59 C	C		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	65		b BG	3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	49		c 01	3033 BD	Rotterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Schiekade	51 D	D		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	53 D	D		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	55 D	D		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	57 D	D		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	59 D	D		3033 BD	Rotterdam		
Schiekade	65 D	D		3033 BD	Rotterdam		
Ungerplein	4		a 01	3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	5		a 01	3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	6 A	A		3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	7		01	3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	4		a 02	3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	5		a 02	3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	6 B	B		3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	7		02	3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	4 B	B		3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	5 B	B		3033 BS	Rotterdam		
Ungerplein	8 A	A		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	9 A	A		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	10 A	A		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	11 A	A		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	12 A	A		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	13 A	A		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	14		a KE	3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	8 B	B		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	9 B	B		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	10 B	B		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	11 B	B		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	12 B	B		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	13		a 01	3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	14		b 01	3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	13 B	B		3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	14		b 02	3033 BT	Rotterdam		
Ungerplein	15 A	A		3033 BV	Rotterdam		
Ungerplein	16 A	A		3033 BV	Rotterdam		
Ungerplein	17 A	A		3033 BV	Rotterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Ungerplein	19 A	A		3033 BV	Rotterdam		
Ungerplein	15		b 01	3033 BV	Rotterdam		
Ungerplein	16 B	B		3033 BV	Rotterdam		
Ungerplein	17 B	B		3033 BV	Rotterdam		
Ungerplein	18 B	B		3033 BV	Rotterdam		
Ungerplein	19 B	B		3033 BV	Rotterdam		
Ungerplein	15		b 02	3033 BV	Rotterdam		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rotterdam	S	4557	A4	
Rotterdam	S			3749
Rotterdam	S	4589	A1	
Rotterdam	S	4589	A3	
Rotterdam	S	4551	A2	
Rotterdam	S	4557	A2	
Rotterdam	S			3793
Rotterdam	S	4590	A2	
Rotterdam	S	4582	A2	
Rotterdam	S	4582	A1	
Rotterdam	S	4556	A3	
Rotterdam	S	4820	A1	
Rotterdam	S	4551	A3	
Rotterdam	S	4556	A6	
Rotterdam	S	4590	A1	
Rotterdam	S	4558	A2	
Rotterdam	S	4582	A3	
Rotterdam	S	4556	A5	
Rotterdam	S	4591	A1	
Rotterdam	S	4551	A7	
Rotterdam	S	4820	A2	
Rotterdam	S	4556	A4	
Rotterdam	S	4591	A2	
Rotterdam	S	4578	A3	
Rotterdam	S	4592	A1	
Rotterdam	S	4551	A5	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rotterdam	S	4592	A2	
Rotterdam	S	4584	A2	
Rotterdam	S	4556	A2	
Rotterdam	S	4551	A1	
Rotterdam	S	4556	A1	
Rotterdam	S	4551	A8	
Rotterdam	S	4578	A2	
Rotterdam	S	4658	A5	
Rotterdam	S	4551	A4	
Rotterdam	S	4578	A1	
Rotterdam	S	4551	A9	
Rotterdam	S	4589	A4	
Rotterdam	S	4589	A6	
Rotterdam	S	4558	A1	
Rotterdam	S	4589	A5	
Rotterdam	S	4590	A3	
Rotterdam	S	4584	A1	
Rotterdam	S	4551	A6	
Rotterdam	S	4557	A1	
Rotterdam	S	4658	A4	
Rotterdam	S	4589	A2	
Rotterdam	S	4582	A4	
Rotterdam	S	4658	A3	
Rotterdam	S	4557	A3	
Rotterdam	S			4446
Rotterdam	S			4447
Rotterdam	S			3684
Rotterdam	S			4445

*Omschrijving***

Inleiding

Monumentaal U-vormig bouwblok aan de Schiekade met MAISONNETTEWONINGEN, onderdeel van het Ungerpleincomplex gebouwd in 1928-1932 naar ontwerp van J.H. van den Broek in samenwerking met H. Leppla volgens de principes van het Nieuwe Bouwen. De buiten de eigenlijke opdracht situatie vallende panden Schiekade 49, 51 en 53 hebben een afwijkende plattegrond en woningtypologie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en werden door D. Duerrer ontworpen, met gebruik van het voorgevelontwerp van Van den Broek.

Omschrijving

Het woonblok in vier bouwlagen en een souterrain voegt zich rechts en links in de rooilijn van de Schiekade met respectievelijk vijf en drie woningtraveeën. Het deel aan de Schiekade noordelijk van het plein is één bouwlaag hoger opgetrokken (in totaal vijf bouwlagen). Het complex heeft twee brede onderdoorgangen, gesteund op vier betegelde gewapend betonnen pijlers, naar de Schefferstraat en de Obreenstraat in de lager gelegen achterliggende wijk. Het complex, geheel opgetrokken in gele baksteen met verdiept liggende voegen, is uniform vormgegeven met hoge, gebouchardeerde natuurstenen plinten, doorlopende bakstenen borstweringen, stalen vensterpuien met betonnen onderdorpels, natuurstenen portiek/trap treden en betegelde balkons en muurdammen tussen de vensters. De daken zijn plat en voorzien van een houten luifel. De kozijnen van deuren en de lage souterrainvensters zijn van hout. Aan de achterzijde zijn alle kozijnen van hout. De woningen zijn steeds gespiegeld, hetgeen tot uitdrukking komt in de gevels die verder worden gekenmerkt door een sterke horizontale geleiding van de rondom doorlopende borstweringen en luifels. Op de begane grond bevinden zich telkens aan weerszijden van twee venstertraveeën twee inpandige deuren bereikbaar via een natuurstenen trapportaal met drie treden. De deuren hebben een smal verticaal venster en zijn voorzien van een zakelijke verticale profilering. De deur direct naast de vesterpui geeft toegang tot de woning op de begane grond. De gespiegelde, ernaast gelegen, deur is de gemeenschappelijke toegang voor de erboven gelegen woningen. De eerste en tweede verdieping, alsmede de derde verdieping bij de meest noordelijke vijf woningtraveeën aan de Schiekade (de nummers 49-57), hebben aan de voorzijde op iedere bouwlaag een groot driedelig venster met een klein zijvenster grenzend aan het inpandige balkon, dat door een dubbele houten deur wordt ontsloten. De naast elkaar gelegen balkons worden door betegelde muurtjes van elkaar gescheiden. De terugliggende vierde en vijfde verdieping hebben een brede houten luifel boven het over de volle breedte van de gevel doorlopende balkon. Deze (slaapkamer)verdieping heeft houten kozijnen en per woningtravee een dubbele houten deur naar het balkon. De betegelde stroken tussen de vensterpuien in de gevels lopen door in de scheidingsmuurtjes van de balkons op de bovenste verdiepingen. De vierkamer-woningen bestaande uit een kamer en suite en een keuken op de eerste verdieping en twee slaapkamers met tussenliggende badkamer en een op de gang gesitueerde dienstbodekamer op de verdieping erboven, hebben aan de achterzijde op iedere verdieping een balkon met dubbele balkondeuren. Op de zuidelijke hoek Ungerplein/Schiekade is het standaard woningtype verbijzonderd. Aan het Ungerplein tussen nummer 18 en 19 bevindt zich een dubbele garagedeur. Aan de noordzijde van het plein, direct grenzend aan de op de hoek van de Schiekade gelegen torenflat, is het bouwblok iets teruggerooid. Hier zijn de begane grondwoningen voorzien van ondiepe voortuinen.

Waardering

U-vormig woningblok rond het Ungerplein met maisonnettewoningen deel uitmakend van het Ungerpleincomplex, van algemeen belang vanwege grote stedenbouwkundige, architectuur- en cultuurhistorische waarde, alsook van typologisch belang. Het complex neemt een belangrijke plaats in binnen het oeuvre van architect J.H. van den Broek.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Appartementengebouw

Functie

Flatwoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524335

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2002
Kadaster deel/nr	82877/18

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Rotterdam		Rotterdam		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Ungerplein	2 I	I		3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		II	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		III	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		IV	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2 V	V		3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		VI	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		VII	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		VIII	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		IX	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2 X	X		3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		XI	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		XII	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		BG	3033 BR	Rotterdam		
Ungerplein	2		KE	3033 BR	Rotterdam		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Rotterdam	S				3681		

Omschrijving**

Inleiding

Op de noordelijke hoek Schiekade/Ungerplein gelegen TORENFLAT van dertien bouwlagen waarin zich oorspronkelijk luxe-appartementen bevonden. De torenflat maakt onderdeel uit van het Ungerpleincomplex, in 1928-1932 gebouwd naar ontwerp van J.H. van den broek in samenwerking met H. Leppla volgens de principes van het Nieuwe Bouwen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

N.B: de torenflat op de noord-oostelijke hoek en enkele woningen in de zuidelijke gevelwand van het plein zijn sinds de jaren zestig in gebruik als kantoor. De stalen vensterpuien zijn recentelijk vervangen door kunststofkozijnen met spiegelglas. De luifel boven de entree is met trespatex bekleed en de stalen roedenverdeling in de verticale vensterstrook van het trappenhuis is vervangen door kunststof.

Omschrijving

Torenflat van dertien bouwlagen, oorspronkelijk met luxe-appartementen: per etage één vijf-kamerappartement op het Ungerplein en één zes-kamerappartement met dienstbodekamer georiënteerd op de Schiekade. De kamers waren bij beide woningtypen centraal gegroepeerd rond een hal en werden ontsloten door een ruim centraal trappenhuis met een dubbele lift. De flat, die volledig is opgetrokken in een betonskelet, vormt een architectonische eenheid met de aangrenzende bouwblokken rond het plein en aan de Schiekade doordat de borstweringen tussen de verdiepingen van de laagbouw doorlopen in de borstweringen van de flat. Aan het Ungerplein kragen de borstweringen van de flat iets uit. De hoofdingang bevindt zich aan het Ungerplein onder een betonnen luifel met een natuurstenen trappartij. De begane grond was oorspronkelijk gesloten met een lage doorlopende strook vensters vlak onder de borstwering. De woningen aan het Ungerplein hadden oorspronkelijk links naast het trappenhuis over de volle breedte een stalen vensterstrook met verschillend samengestelde vensters. Rechts naast het trappenhuis bevond zich oorspronkelijk een breed venster met stalen roedenverdeling. Alle vensters aan het Ungerplein waren oorspronkelijk voorzien van zonweringen. De gevel aan de Schiekade is eveneens voorzien van vensterstroken. Deze worden onderbroken door loggia's, die zich in het midden van de stroken bevinden. De woningen aan het Ungerplein hebben aan de noordzijde een breed balkon. Op de bovenste, twaalfde, verdieping bevindt zich aan de Schiekade een penthouse. Boven de woningen aan het Ungerplein is hier een groot terras gesitueerd met een eenvoudige ijzeren balustrade. Het terras had oorspronkelijk een gemeenschappelijke functie.

Waardering

Torenflat op de noordoostelijke hoek Ungerplein/Schiekade oorspronkelijk met luxe appartementen naar een Nieuw-Zakelijk ontwerp van architect J.H. van den Broek. De torenflat maakt deel uit van het Ungerpleincomplex en is van algemeen belang vanwege grote stedenbouwkundige, architectuur- en cultuurhistorische waarde, alsook van typologisch en beeldbepalend belang. Het complex neemt een belangrijke plaats in binnen het oeuvre van de architect.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Appartementengebouw

Functie

Flatgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument